

Offentliggjort d. 12. februar 2012

Skattefritagelse for visse børsnoterede aktier[©]

*Af advokat (L) Bodil Christiansen og
advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen*

www.v.dk

I forbindelse med revisionen af reglerne for beskatning af aktionærer i 2005, hvor der blev indført en generel skattepligt ved afståelse af aktier, blev der indsat en overgangsordning, således at personer med en mindre beholdning af børsnoterede aktier kunne sælge disse skattefrit efter 3 års ejertid. Denne overgangsregel er fortsat gældende, og skattefriheden gælder uanset gevinstens størrelse. Området for sådanne aktier er i dag udvidet til at omfatte aktier, der er optaget til handel på et reguleret marked.

Efter overgangsbestemmelsen skal personer ikke medregne gevinst og tab på børsnoterede aktier, der er købt før den 1. januar 2006, og som den 31. december 2005 indgår i en beholdning af børsnoterede aktier med en samlet kursværdi på eller under beløbsgrænsen for skattefrihed efter de tidligere gældende regler. Beløbsgrænsen udgør 136.600 kr. for indkomståret 2005 for enlige. Skattefriheden for disse aktier bortfalder ikke, selv om beholdningen af børsnoterede aktier inden dette tidspunkt oversteg beløbsgrænsen, når blot kursværdien af beholdningen d. 31. december 2005 ikke oversteg beløbsgrænsen.

Er man gift, bliver beløbet forhøjet, uanset hvem af ægtefællerne, der ejer aktierne. For ægtepar udgør beløbsgrænsen 273.100 kr. for indkomståret 2005. Samlevende ægtepar, der den 31. december 2005 har en beholdning af børsnoterede aktier mv. på højst 273.100 kr., kan således bevare skattefriheden for disse aktier. For at opnå den forhøjede grænse på 273.100 kr. kræves det, at ægtefællerne har været samlevende fra indkomstårets begyndelse og frem til og med den 31. december 2005. Dog gælder samme regler, selv om den ene af de samlevende ægtefæller er afgået ved døden i 2005, hvis ægtefællerne i øvrigt var samlevende ved årets begyndelse.

Offentliggjort d. 12. februar 2012

Ejer man sådanne aktier, og er kursen faldet siden 1. januar 2006, er der altså ikke fradragsret for et sådant tab, mens gevinsten omvendt er skattefri.

Køb af yderligere børsnoterede aktier efter 1. januar 2006 påvirker ikke skattefriheden for den skattefri beholdning pr. 1. januar 2006. Det skal dog her bemærkes, at der gælder et såkaldt First in-First out-princip. De først anskaffede aktier anses som de først solgte. Og det gælder, selv om det rent faktisk er de sidst købte aktier, der sælges først. Dette indebærer, at såfremt der erhverves samme slags aktier i samme selskab, dvs. samme slags aktier, som indgik i den skattefri beholdning, efter 1. januar 2006, og der eksempelvis i 2007 er solgt nogle af de "nye" aktier, vil dette blive betragtet som salg af den oprindelige beholdning, således at skattefriheden fortabes. Omvendt hvis der sælges af den nye beholdning i 2011, vil også dette blive betragtet som salg fra den skattefrie beholdning, hvor ejertiden nu overstiger 3 år.

Med virkning fra 2010 er det tidligere begreb "børsnoterede aktier" erstattet af begrebet "aktier optaget til handel på et reguleret marked". At begrebet "børsnoteret" med virkning fra 1. januar 2010 er erstattet af begrebet "aktier optaget til handel på et reguleret marked", bevirker at flere aktier omfattes af begrebet.

Ejertid skal overstige 3 år

Skattefriheden omfatter kun afståelse af aktier, som skatteyderen har ejet i 3 år eller mere. Det er ikke en forudsætning, at denne 3-års periode var opfyldt d. 1. januar 2006. Eksempelvis kan man forestille sig, at købet er sket den 1. januar 2005, således at ejertiden den 1. januar 2006 kun udgjorde 1 år, men hvor aktierne nu sælges i 2011. Her er ejertidskravet på 3 år opfyldt. Et salg af aktier fra en beholdning af børsnoterede aktier, som på statusdagen var under beløbsgrænsen, vil således være skattefrit, uanset at salget først sker efter den 1. januar 2006, hvor de nye regler er trådt i kraft, og uanset at aktierne sælges til en pris, som overstiger beløbsgrænsen. Og der er ingen tvivl om, at mange personer, der normalt ikke køber aktier, netop har investeret i en mindre beholdning ultimo 2005 for at kunne sikre sig skattefrihed af en senere gevinst på disse aktier.

Offentliggjort d. 12. februar 2012

Hvis salget er sket før 3 års ejertid, skal gevinst og tab medregnes i den skattepligtige indkomst efter aktieavancebeskatningsloven.

Skattefriheden for aktier, som indgår i en beholdning af børsnoterede aktier, hvis kursværdi den 31. december 2005 ikke oversteg beløbsgrænsen, gælder også for fondsaktier, som tildeles på grundlag af disse aktier. Afståelse af fondsaktier, der er tildelt efter 31. december 2005, er således skattefri, når de tildeles på grundlag af aktier, som er omfattet af den skattefri beløbsgrænse. Skattefriheden gælder derimod ikke for tegningsretter, der efter den 31. december 2005 er tildelt på grundlag af børsnoterede aktier fra en skattefri beholdning, eller for aktier, erhvervet på grundlag af disse tegningsretter.

Fra det tidspunkt aktier ikke længere er børsnoteret (I dag: ikke mere kan handles på et reguleret marked), overgår aktierne fra at være optaget til handel på et reguleret marked til ikke at være optaget til handel på et reguleret marked. Det betyder, at fremtidige gevinster skal beskattes. For at sikre, at de gevinster og tab, som er opstået mens aktierne kunne sælges skattefrit, stadig ikke har nogen skattemæssig betydning, skal der på det tidspunkt, hvor aktien ændrer skattemæssig status, fastsættes en fiktiv anskaffelsessum på aktierne.

Ved opgørelsen af gevinst og tab på disse aktier anses aktien for erhvervet til kursværdien på tidspunktet for ændring af den skattemæssige status. Der er fastsat særlige regler for oplysningspligt for at kunne opnå fradragsret for tab på sådanne aktier.

Aktierne i Roskilde Bank A/S er i august 2008 overgået fra at være børsnoterede til at være unoterede. SKAT har vurderet, at værdien af aktierne på dette tidspunkt var 1,09 kr. pr. aktie på nominelt 10 kr. For aktierne i ebh bank A/S, som ligeledes er overgået fra at være børsnoterede til at være unoterede den 13. november 2008, har SKAT vurderet, at værdien af aktierne på dette tidspunkt var 0,05 kr. pr. aktie på nominelt 10 kr.

Såfremt aktierne blev afnoteret, inden der var forløbet 3 år, d.v.s. i 2006 – 2009, eksempelvis som følge af selskabets konkurs, vil der efter min vurdering ikke kunne opnås tabsfradrag for aktierne. I en ny landsretsdom fra oktober 2010 nægtes der således fradragsret efter de gamle regler i en sådan situation – d.v.s. efter de regler, for hvilke der er indført en overgangsordning som omtalt i nærværende artikel.

Offentliggjort d. 12. februar 2012

Aktier og investeringsforeningsbeviser, der ikke er omfattet af skattefriheden

Reglerne omfatter ikke næringsaktier. Yderst summarisk kan videre nævnes, at skattefriheden ej heller omfatter gevinst og tab på aktier og investeringsforeningsbeviser m.v. udstedt af visse investeringsselskaber. Det vil dog føre for vidt på nærværende sted udførligt at omtale reglerne vedrørende investeringsselskaber.

— O —